

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 april 2002

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van enkele bepalingen
van het Burgerlijk Wetboek in verband met
het erfrecht van de langstlevende echtgenoot**

AMENDEMENTEN

Nr. 13 VAN DE HEER **VALKENIERS**
(Subamendement op amendement nr. 7)

Art. 2

In de voorgestelde tekst, tussen het woord «gedurende» en de woorden «een jaar», de woorden «ten minste» invoegen.

VERANTWOORDING

Dit amendement wil verduidelijken dat het recht op vruchtgebruik op het onroerend goed dat bij het openvallen van de nalatenschap van de eerststervende het gezin tot voornaamste woning diende en van het daarin aanwezige huisraad, bij het openvallen van de nalatenschap van de eerststervende blijft toekomen aan de langstlevende echtgenoot. In principe is dit een levenslang vruchtgebruik.

Dit wetsvoorstel biedt de mogelijkheid om in het huwelijkscontract het vruchtgebruik te beperken, maar nooit tot minder dan één jaar.

Jef **VALKENIERS** (VLD)

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1353/ (2000/2001)** :

001 : Wetsvoorstel van de heer Valkeniers.
002 en 003 : Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 avril 2002

PROPOSITION DE LOI

**modifiant certaines dispositions du Code
civil relatives aux droits successoraux
du conjoint survivant**

AMENDEMENTS

N° 13 DE M. **VALKENIERS**
(Sous-amendement à l'amendement n° 7)

Art. 2

Dans le texte proposé, entre mes mots «pendant» et «un an», insérer les mots «au moins».

JUSTIFICATION

Cet amendement tend à préciser que le conjoint survivant conserve, au jour de l'ouverture de la succession du prémourant, le droit à l'usufruit de l'immeuble affecté, au jour de l'ouverture de la succession du prémourant, au logement principal de la famille, ainsi que des meubles meublants qui le garnissent. Il s'agit, en principe, d'un usufruit consenti à vie.

Cette proposition de loi vise à prévoir la possibilité de limiter la durée de l'usufruit dans le contrat de mariage, sans toutefois permettre qu'elle soit inférieure à un an.

Documents précédents :

Doc 50 **1353/ (2000/2001)** :

001 : Proposition de loi de M. Valkeniers.
002 et 003 : Amendements.

Nr. 14 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 2

In het voorgestelde artikel 915bis, § 5, van het Burgerlijk Wetboek, de woorden «langstlevende» en «nieuw» weglaten.

VERANTWOORDING

Het wetsvoorstel wil familieruzies voorkomen die zich kunnen voordoen tengevolge van de inperking van de erfrechtelijke aanspraken van de kinderen in de nalatenschap van hun ouder die opnieuw in het huwelijk treedt. Het is hierbij van geen belang of de ouder de overlevende ouder dan wel uit de echt gescheiden is. Tevens is het van geen belang of de kinderen uit een vorig huwelijk zijn geboren, dan wel uit een vorige relatie.

Nr. 15 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 3 (nieuw)

Het wetsvoorstel aanvullen met een artikel 3 luidend als volgt :

«Art. 3. — Wanneer de echtgenoot met afstammelingen uit een vorig huwelijk of buitenhuwelijkse relatie op het ogenblik van de inwerkingtreding van paragraaf 5 reeds een nieuw huwelijk heeft aangegaan, kan hij gedurende een periode van één jaar na deze inwerkingtreding, het in paragraaf 5 bedoelde beding in zijn huwelijkscontract laten voegen.

De notaris is verplicht de wijziging over te nemen in de uitgiften en grossen van het huwelijkscontract.

Echtgenoten die gehuwd zijn zonder huwelijkscontract en die het recht zoals bedoeld in artikel 915bis, § 1, willen beperken, kunnen binnen een periode van één jaar na de inwerkingtreding van paragraaf 5 een huwelijkscontract in die zin laten opstellen».

VERANTWOORDING

Er dient een overgangsmaatregel te worden voorzien voor nieuwe huwelijken die zijn gesloten vóór de inwerkingtreding van de nieuwe bepaling en waarbij er kinderen uit een vorig huwelijk bestaan, teneinde een uitkomst te bieden voor door dit nieuwe huwelijk ontstane familieruzies.

De artikelen 745bis en 915bis, § 1, van het Burgerlijk Wetboek dienen als principe gehandhaafd te blijven. De mogelijkheid tot beperking van het erfrecht houdt een overeenkomst in over een niet opengevallen nalatenschap hetgeen in principe

N° 14 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 2

Dans l'article 915bis, § 5, proposé du Code civil, remplacer les mots « Le conjoint survivant qui a des descendants et qui souhaite se remarier » par les mots « Le partenaire qui a des descendants et qui souhaite se marier ».

JUSTIFICATION

La proposition de loi tend à éviter les querelles familiales qui peuvent survenir à la suite de la limitation des droits successoraux des enfants dans la succession de leurs parents dans le cas où l'un d'entre eux se remarie. Il n'importe aucunement, en l'occurrence, que le parent soit le parent survivant ou soit divorcé ou non, comme il n'importe pas non plus que les enfants soient issus d'un mariage précédent ou d'une relation précédente.

N° 15 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 3 (nouveau)

Ajouter une article 3, libellé comme suit :

« Art. 3. — Si, au moment de l'entrée en vigueur du § 5, le conjoint ayant des descendants issus d'un mariage précédent ou d'une relation extraconjugale précédente, s'est déjà remarié, il peut faire insérer la clause visée au § 5 dans son contrat de mariage dans l'année qui suit l'entrée en vigueur de ce paragraphe.

Le notaire est obligé de reproduire la modification dans les expéditions et grosses qu'il délivre du contrat de mariage.

Les époux qui sont mariés sans contrat de mariage et qui souhaitent restreindre le droit visé à l'article 915bis, § 1er, peuvent, dans l'année de l'entrée en vigueur du § 5, faire établir un contrat de mariage en ce sens ».

JUSTIFICATION

Il convient de prévoir une mesure transitoire pour les mariages contractés avant l'entrée en vigueur de la nouvelle disposition par des personnes ayant des enfants d'un mariage précédent, afin de régler les querelles familiales suscitées par ce remariage.

Les articles 745bis et 915bis, § 1er, du Code civil doivent être maintenus par principe. La possibilité de restreindre le droit successoral implique un accord sur une succession future, ce qui, hormis certaines exceptions légales, est en principe interdit. Si

verboden is, behoudens een aantal wettelijke uitzonderingen. Echtgenoten die zonder huwelijkscontract zijn gehuwd en die van deze principes willen afwijken, dienen derhalve over te gaan tot het sluiten van een huwelijkscontract.

Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)

Nr. 16 VAN DE HEER **COVELIERS**
(Subamendement op amendement nr. 8)

Art. 3

De voorgestelde § 1 vervangen als volgt :

« § 1. — Voor de langstlevende echtgenoot gelden de bepalingen van § 2, § 3 en § 4, tenzij hiervan is afge-
weken overeenkomstig artikel 1388, tweede lid. ».

Hugo COVELIERS (VLD)

Nr. 17 VAN DE HEER **VALKENIERS**
(Subamendement op amendement nr. 10)

Art. 5

Dit artikel vervangen als volgt:

« Art. 5. — Het artikel 791 van het Burgerlijk Wet-
boek wordt aangevuld met de woorden: «,tenzij in de
gevallen bij wet bepaald».

Jef VALKENIERS (VLD)

Nr. 18 VAN DE HEREN **COVELIERS EN VALKENIERS**
(Subamendement op amendement nr. 11)

Art. 6

Het voorgestelde artikel vervangen als volgt :

« Art. 6. — In artikel 1130 van het Burgerlijk Wet-
boek wordt het tweede lid aangevuld met de woorden :
«,tenzij in de gevallen bij wet bepaald». ».

Hugo COVELIERS (VLD)
Jef VALKENIERS (VLD)

des époux mariés sans contrat de mariage souhaitent déroger à ces dispositions, ils doivent faire établir un contrat de mariage.

N° 16 DE M. **COVELIERS**
(sous-amendement à l'amendement n° 8)

Art. 3

**Remplacer le § 1er proposé par la disposition sui-
vante :**

« § 1er. — Les dispositions visées aux §§ 2, 3 et 4
s'appliquent au conjoint survivant, sauf s'il y est dé-
rogé en vertu de l'article 1388, alinéa 2. ».

N° 17 DE M. **VALKENIERS**
(sous-amendement à l'amendement n° 10)

Art. 5

Remplacer cet article par la disposition suivante:

« Art. 5. — Les mots «Sauf dans les cas prévus par
la loi,» sont insérés in limine de l'article 791 du Code
civil.»

N° 18 DE MM. **COVELIERS ET VALKENIERS**
(sous-amendement à l'amendement n° 11)

Art. 6

Remplacer cet article par la disposition suivante:

« Art. 6. — Les mots « Sauf dans les cas prévus
par la loi, » sont insérés in limine de l'article 1130, ali-
néa 2, du Code civil. ».